

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA – JĘZYK POLSKI

rok szkolny 2022/2023

nauczyciel: Izabela Kowalska

Przedmiotowe Zasady Oceniania są zgodne z Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania zawartymi w Statucie Szkoły, stanowią ich uszczegółowienie. Wszelkie uregulowania dotyczące oceniania określone w Statucie Szkoły mają zastosowanie na lekcjach języka polskiego.

Ocenianiu podlegają wiadomości i umiejętności, których zakres wyznacza Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego i realizowane w Szkole programy nauczania języka polskiego.

1. Przedmiotem oceny osiągnięć edukacyjnych ucznia są następujące elementy:
 - a) wiedza przedmiotowa;
 - b) poziom zrozumienia i opanowania materiału merytorycznego oraz postępy w tym zakresie;
 - c) umiejętność zastosowania posiadanej wiedzy w sytuacjach i kontekstach typowych i nietypowych, wymagających twórczego podejścia do problemu;
 - d) stopień przygotowania i gotowość do poszerzania wiedzy;
 - e) zaangażowanie w proces uczenia, wysiłek włożony w osiągnięcie prezentowanego poziomu wiedzy i umiejętności;
 - f) umiejętność prezentowania i przekazywania posiadanej wiedzy i umiejętności.
2. Ocenianie odbywa się z poszanowaniem zasad:
 - a) jawności: uczeń zna kryteria oceny, punktację i skalę, jest informowany o ocenie ustnie lub za pomocą dziennika elektronicznego, ma prawo do uzyskania komentarza / recenzji pracy i uzasadnienia oceny, otrzymuje pracę do wglądu;
 - b) obiektywizmu: zasady oceny są jednakowe dla wszystkich uczniów, wyjątek stanowią dostosowania wynikające z opinii i orzeczeń;
 - c) indywidualizacji: uczeń ma prawo zgłosić trudności i oczekiwać pomocy nauczyciela, uczeń może liczyć na wsparcie w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju, poszerzaniu wiedzy przedmiotowej oraz rozpoznawaniu zainteresowań i predyspozycji;
 - d) konsekwencji i systematyczności: uczeń nieobecny na lekcji, w trakcie której odbywała się jakakolwiek forma oceny wszystkich uczniów (np. sprawdzian, wypracowanie klasowe, próbny egzamin, czytanie ze zrozumieniem), ma obowiązek zgłosić się do nauczyciela na pierwszej lekcji po nieobecności* – nauczyciel decyduje o potrzebie**, formie i terminie*** zaliczenia;
* w przypadku niezgłoszenia się ucznia nauczyciel ma prawo prosić ucznia o napisanie zaległej pracy na lekcji (bez zapowiedzi) lub wstawić ocenę niedostateczną
** jeżeli nauczyciel uzna, że nie ma konieczności przystąpienia ucznia do sprawdzenia, wpisuje „nb”, które nie jest wliczane do średniej
*** po nieobecności trwającej co najmniej 5 dni dydaktycznych – nie wcześniej niż po 5 dniach dydaktycznych od powrotu ucznia do szkoły
 - e) higieny umysłowej: prace klasowe obejmujące materiał szerszy niż z trzech ostatnich tematów muszą być zapowiedziane i wpisane w dzienniku z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem; jeżeli w wyniku dłuższej nieobecności w szkole uczeń był nieobecny na trzech kolejnych lekcjach, ma prawo być nieprzygotowany na jednej lekcji po nieobecności; uczeń ma prawo do odpoczynku podczas dni wolnych od zajęć szkolnych.
3. Obowiązkiem każdego ucznia jest bycie przygotowanym do lekcji (w tym opanowanie wiadomości z trzech poprzednich tematów lub materiału wcześniej wskazanego przez nauczyciela oraz znajomość treści omawianej lektury), odrabianie prac domowych w wyznaczonych terminach, posiadanie niezbędnych pomocy (w tym podręcznika / tekstu

omawianej lektury) oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach (w tym samodzielne i rzetelne redagowanie notatek).

4. Uczeń dwa razy w ciągu trimestru ma prawo zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie („np”). Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych prac klasowych i prac domowych zadanych z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem. Uczeń, który zgłosił nieprzygotowanie, powinien wykonać zadaną pracę na kolejną lekcję. Po wyczerpaniu limitu nieprzygotowań każde kolejne może skutkować oceną niedostateczną.
 5. Podczas sprawdzania uczeń pracuje samodzielnie, a stworzone przez niego w ramach prac domowych i klasowych wypowiedzi powstają zgodnie z zasadą uczciwości i z poszanowaniem praw własności intelektualnej. W przypadku złamania tych zasad nauczyciel może wstawić ocenę niedostateczną.
 6. Obszary i formy aktywności mogące podlegać sprawdzaniu i ocenie wraz z wagami:
 - a) wypowiedzi ustne: odpowiedzi na pytania nauczyciela, udział w dyskusji → waga 1; prezentacje, referaty → waga ustalana każdorazowo; zapowiedziane odpowiedzi ustne obejmujące większy zakres materiału → waga 3;
 - b) wypowiedzi pisemne (np. rozprawka, esej, recenzja, wypowiedź analityczno-interpretacyjna, użytkowe formy wypowiedzi; próbne egzaminy maturalne; prace klasowe, np. sprawdziany diagnostyczne, sprawdziany wiadomości dotyczące problematyki omawianych tekstów literackich, wiedzy o epoce, zagadnień z zakresu nauki o języku, poetyki) → waga 3; wypracowania domowe → waga 2;
 - c) testy sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem tekstów literackich i nieliterackich → waga 2;
 - d) kartkówki* → waga 2;
 - e) przygotowanie do omawiania lektury (m.in. znajomość treści, wyszukanie fragmentów zgodnie z poleceniem nauczyciela) → waga 1;
 - f) prace domowe → waga 1; większe prace → waga ustalana każdorazowo;
 - g) zaangażowanie w pracę na lekcji, aktywność → waga 1;
 - h) praca w grupach → waga 1;
 - i) udział w projektach, konkursach, olimpiadach → waga ustalana indywidualnie;
 - j) inne formy uzgodnione z uczniami → waga ustalana każdorazowo.
- * kartkówka nie jest zapowiadana, obejmuje wiedzę i umiejętności maksymalnie z trzech ostatnich tematów lub niezbędne do realizacji następnych zagadnień podstawy programowej, w tym może być formą sprawdzenia pracy domowej lub znajomości lektury
7. Wyboru form sprawdzania osiągnięć i ich liczby dokonuje nauczyciel.
 8. Sprawdzenie może skutkować uzyskaniem oceny opisowej (np. informacja zwrotna, ocena koleżeńska, samoocena), oceny wyrażonej stopniem lub znakami „-” (przy czym trzy minusy skutkują oceną ndst z wagą 1) i „+” (trzy plusy oznaczają ocenę bdb z wagą 1).
 9. Przedziały procentowe odpowiadające poszczególnym ocenom cząstkowym z prac ocenianych punktowo:

Ocena wyrażona liczbą	Przedział procentowy
1 (ndst)	0%-49%
2 (dop)	50%-59%
3 (dst)	60%-74%
4 (db)	75%-85%
5 (bdb)	86%-95%
6 (cel)	96%-100%

Dolnym wartościom procentowym w przedziale 2–5 odpowiadają oceny opatrzone znakiem „-” (ocena pomniejszona o 0,25), górnym wartościom w przedziale 2–5 – znakiem „+” (ocena podwyższona o 0,5). Nie dotyczy to oceny końcowej.

10. Nauczyciel ma obowiązek poinformowania o ocenie z pracy pisemnej nie później niż na pierwszej lekcji przedmiotu z jego udziałem po upływie 12 dni roboczych od daty jej oddania przez ucznia do sprawdzenia. Zwłoka w ocenie prac pisemnych unieważnia oceny negatywne z tych prac. O tym, czy ocena jest negatywna, decyduje uczeń.
11. Poprawianie ocen
 - a) Uczeń ma obowiązek przystąpić do wszystkich prac klasowych i wypracowań w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
 - b) Uczeń ma obowiązek przystąpienia do poprawy oceny niedostatecznej z pracy klasowej w ciągu 10 dni dydaktycznych od dnia, w którym został poinformowany o ocenie.
 - c) Uczeń ma możliwość jednokrotnej poprawy oceny ze sprawdzianu innej niż niedostateczna w terminie dwóch tygodni od omówienia wyników.
 - d) Termin poprawy ustala nauczyciel w porozumieniu z uczniem/uczniemi (nieobecność ucznia w tym terminie jest równoznaczna z rezygnacją z możliwości poprawy).
 - e) O możliwość poprawy innych ocen częściowych niż z pracy klasowej decyduje każdorazowo nauczyciel.
 - f) W dzienniku elektronicznym są wpisane obie oceny – z pierwszego terminu i z poprawy. Gdy ocena z poprawy jest wyższa, do średniej liczona jest tylko wyższa ocena. W przypadku uzyskania z poprawy niższej oceny pod uwagę przy wyliczaniu średniej brane są obie oceny.
 - g) Poprawa co do zasady nie odbywa się podczas lekcji, o jej formie decyduje nauczyciel.
12. Oceny klasyfikacyjne trymestralne i roczna
 - a) Oceny trymestralne i roczna są wynikiem systematycznej pracy ucznia w ciągu trymestru i całego roku szkolnego, są ustalane przede wszystkim jako wynik średniej ważonej ocen częściowych. Wagi ocen są uzależnione od formy sprawdzania i zostały podane w punkcie 6.
 - b) Przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej rocznej brane są także pod uwagę oceny trymestralne.
 - c) W przypadku uczniów, którzy dokonali wyboru zakresu rozszerzonego treści nauczania języka polskiego, pod uwagę brane są oceny z obu poziomów, przy czym ocena nie wynika ze średniej, lecz jest wynikiem ustaleń nauczycieli uczących. Jeżeli choć jeden z nauczycieli proponuje ocenę niedostateczną, oceną na dany okres jest ocena niedostateczna. Za wpisanie wspólnej uzgodnionej oceny odpowiada nauczyciel poziomu podstawowego.
 - d) Uczeń jest informowany o przewidywanej ocenie klasyfikacyjnej co najmniej na tydzień przed zakończeniem trymestru / roku szkolnego (w przypadku zagrożenia oceną niedostateczną – na miesiąc przed zakończeniem roku szkolnego).
 - e) Nauczyciel w ustaleniu oceny klasyfikacyjnej bierze także pod uwagę:
 - aktywność podczas lekcji, sukcesy odnoszone w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;
 - nieobecności podczas prac pisemnych i brak gotowości do nadrabiania zaległości.
 - f) W przypadku nieprzystąpienia do co najmniej jednej pracy pisemnej (z uwzględnieniem dodatkowych terminów), ocena klasyfikacyjna nie musi wynikać ze średniej, a uczeń traci możliwość uzyskania wyższej oceny klasyfikacyjnej niż przewidywana.
13. Tryb uzyskiwania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej
 - a) W przypadku, gdy osiągnięta przez ucznia średnia ważona jest nieznacznie niższa od progu na ocenę wyższą nauczyciel, na prośbę ucznia, określa formę i zakres oraz ustala wagę i termin pracy dodatkowej.

14. Rodzice (prawni opiekunowie) mają wgląd w wyniki ucznia poprzez dziennik elektroniczny. Omawianie wyników oraz wgląd do prac jest możliwy podczas zebrań lub w innym terminie, po wcześniejszym umówieniu.
15. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen klasyfikacyjnych
- Ocena niedostateczna: uczeń nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą.
- Ocena dopuszczająca: uczeń częściowo wywiązuje się z obowiązków; ma wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki: zna podstawowe pojęcia, terminy, zasady (potrafi nazwać, wymienić, zdefiniować, wyliczyć, wskazać), rozumie te wiadomości na poziomie elementarnym; podejmuje próby stosowania wiadomości w sytuacjach typowych, zbliżonych do prezentowanych na lekcji; wypowiada się w sposób nieuporządkowany na temat tekstów kultury.
- Ocena dostateczna: uczeń spełnia wymagania na ocenę dopuszczającą, a ponadto: wywiązuje się z obowiązków; uczestniczy w życiu kulturalnym; potrafi uporządkować i przedstawić wiadomości w innej formie niż podana oraz zilustrować je przykładami; wykorzystuje wiedzę w sytuacjach zbliżonych do ćwiczonych; samodzielnie wyszukuje informacje w podstawowych źródłach; podejmuje próby analizowania i wnioskowania; wypowiada się na temat tekstów kultury; oddziela fakty od opinii.
- Ocena dobra: uczeń spełnia wymagania na oceny niższe, a ponadto: podejmuje próby wykorzystania wiedzy w sytuacjach innych niż ćwiczone; wyszukuje informacje w różnych źródłach; analizuje, porównuje, klasyfikuje; osadza tekst kultury w kontekście; podejmuje próby oceny i tworzenia własnych rozwiązań; tworzy rozbudowane wypowiedzi na tematy związane z lekcjami (uwzględnia cel i adresata).
- Ocena bardzo dobra: uczeń spełnia wymagania na oceny niższe, a ponadto: selekcionuje, kategoryzuje, syntetyzuje; dostrzega związki między różnymi elementami; osadza tekst kultury w różnych kontekstach; wykorzystuje wiedzę z różnych dziedzin; ocenia rzetelność źródeł; stawia hipotezy; planuje działania; tworzy oryginalne rozwiązania; wyraża własne opinie i oceny; umie formułować problemy i pytania badawcze; bardzo dobrze radzi sobie w różnych sytuacjach komunikacyjnych.
- Ocena celująca: uczeń opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej, także trudniejszych i złożonych, mających charakter problemowy, twórczy, wymagających korzystania z różnych źródeł wiedzy; uczeń wykazuje się inicjatywą, bierze udział w konkursach przedmiotowych, podejmuje próby pisarskie i samodzielnie poszerza wiedzę.
-